

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของทันตภิบาลที่
ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล :
กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน   นางสาวนันทิยา เสถียรรุฒวิงศ์

ปริญญา   สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลิมพงษ์ ชิตไธสง

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของทันตภิบาล ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทำการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการจำนวน 184 คน กลุ่มประชาชนผู้รับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 96 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้บริหารจำนวน 15 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2553 ถึง เดือนกรกฎาคม 2553 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ในกลุ่ม ทันตแพทย์ และ ทันตภิบาล ให้ความสำคัญ กับสมรรถนะด้านการรักษาโรคในช่องปาก เช่นเดียวกับ ในกลุ่มประชาชนผู้รับบริการ และตรงกันกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้บริหารที่มีความคิดเห็นว่าทันตภิบาลควรให้ความสำคัญกับงานรักษาควบคู่ไปกับงานส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากและกลุ่มเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการทำงานของทันตภิบาล ส่วนในกลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการดูแลสถานะปริทันต์มากกว่า ทันตแพทย์และทันตภิบาล บางส่วนรวมทั้งกลุ่มประชาชนผู้รับบริการเห็นว่าสมรรถนะด้านการรักษาโดยการจ่ายยาตามบัญชียาของศูนย์สุขภาพชุมชน มีความสำคัญน้อย ส่วนสมรรถนะด้านการป้องกันโรคในช่องปากพบว่า

ทั้งกลุ่มทันตแพทย์ ทันตภิบาล ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันกับสมรรถนะ ด้านการดำเนินมาตรการทาง
ทันตกรรมป้องกัน ส่วนของสมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากนั้น กลุ่มผู้ให้บริการและ
ประชาชนผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็น ตรงกันว่าทันตภิบาล ควรมีความสามารถในการสื่อสารให้
ประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้มารับบริการรับรู้ เข้าใจและปฏิบัติตนเพื่อดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่าง
เหมาะสม สอดคล้องกับ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่ให้ความเห็นว่า ทันตภิบาลที่
ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรเน้นงานส่งเสริมป้องกันโดยทันตภิบาลควรมี
บทบาทในการให้ความรู้เสริมสร้างศักยภาพให้ชุมชนสามารถเป็นผู้นำในการส่งเสริมสุขภาพให้
ตัวเองมีสุขภาพดี สำหรับ สมรรถนะด้านอื่นๆนั้น กลุ่มทันตแพทย์และทันตภิบาลบางส่วนเห็นว่า
สมรรถนะด้านการวิจัย และสมรรถนะด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นมีความสำคัญน้อย ผล
การศึกษาครั้งนี้เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่ง ข้อมูลพื้นฐาน นี้จะเป็น
ประโยชน์ ต่อการวางแผนการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพช่องปาก และ
เหมาะสมกับพื้นที่ และเป็นประโยชน์ต่อการจัด ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีสมรรถนะ ที่
จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อไป

Independent Study Title	Opinions Towards the Core Competency of Dental Nurse in Tambon Health Promoting Hospital: A Case Study Among Stakeholders in Chiang Mai Province
Author	Miss Nantiya Sathienwutthiwong
Degree	Master of Public Health
Independent Study Advisor	Asst. Prof. Chalermpong Chittaisong

ABSTRACT

The objective of this descriptive study was to determine the opinions towards the core competencies of dental nurse in tambon health promoting hospital. The study was taken place in Chiang Mai province. The study subjects were consisted of 184 dentists, dental nurses, heads of public health center and tambon administration organization officer, 96 people who achieved in tambon health promoting hospital by questionnaire. And 15 interviews of chief executive officer. The data were collected during June - July 2010, analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The result revealed the agreement with competencies of dental treatment, almost of those who participated in the study was clearly agreed with ability of operative treatment. Among the tambon administration organization officers and other people prefer dental nurses to have ability of periodontal dentistry. About the competencies of oral health prevention, most of the responders agree with ability of preventive dentistry. As same as that of oral health promotion, most of them agree with the communication skill in oral health education. However, some of dentists and dental nurses did not agree with research skill and ability of first aid. The results of this study are expected to provide useful information for health care providers to improve the training of dental nurses for Tambon health promoting hospital.